

Transformace ubytovacího zařízení na ekologicky zaměřený podnik

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Cestovní ruch

Autor práce:

Michaela Jirásková

Vedoucí práce:

Ing. Ladislava Míková

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Zadání bakalářské práce

Transformace ubytovacího zařízení na ekologicky zaměřený podnik

Jméno a příjmení: **Michaela Jirásková**
Osobní číslo: E18000050
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Cestovní ruch
Zadávací katedra: Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Charakteristika odvětví cestovního ruchu a ekologického podnikání.
2. Představení zvoleného ubytovacího zařízení.
3. Rozbor stávajících zdrojů a procesu ubytovacího zařízení.
4. Návrh transformace na ekologicky zaměřené ubytovací zařízení.
5. Shrnutí poznatků.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- BERÁNEK, Jaromír. 2013. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting. ISBN 978-80-86724-46-1.
- GÚČIK, Marian. 2010. *Cestovní ruch: úvod do štúdia*. Banská Bystrica: DALI-BB pre Slovak-Swiss Tourism. Knižnica cestovného ruchu, 15. ISBN 978-80-89090-80-8.
- HESKOVÁ, Marie. 2011. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 2., upr. vyd.* Praha: Fortuna. ISBN 978-80-7373-107-6.
- KŘÍŽEK, Felix a Josef NEUFUS. 2014. *Moderní hotelový management. 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Grada. ISBN 978-80-247-8983-5.
- NAUSHAD, Mu, Saravanan RAJENDRAN a Éric LICHTFOUSE. ed., [2020]. *Green methods for wastewater treatment*. Cham, Switzerland: Springer. Environmental chemistry for a sustainable world, volume 35. ISBN 978-3-030-16426-3.
- TETŘEVOVÁ, Liběna. 2017. *Společenská odpovědnost firem společensky citlivých odvětví*. Praha: Grada Publishing. ISBN: 978-80-271-0285-3.
- PROQUEST. 2020. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2020-09-20]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Konzultant: Roman Jungwirth, majitel Milenium apartment & restaurant

Vedoucí práce:

Ing. Ladislava Míková
Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2022

Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

1. května 2021

Michaela Jirásková

Anotace

Bakalářská práce se zabývá problematikou transformace vybraného ubytovacího a restauračního zařízení na ekologicky zaměřený podnik. Cílem práce je analyzovat současný stav využití ekologických prvků a navrhnout vhodné oblasti transformace pro dané ubytovací a restaurační zařízení. Teoretická část je zaměřena na objasnění pojmů z oblasti teorie cestovního ruchu, ekologického podnikání a dalších, pro práci důležitých pojmů. Dále je představeno vybrané ubytovací a restaurační zařízení. Následuje praktická část práce analyzující současný stav uplatňování prvků ekologického managementu ve vybraném zařízení. Analýza současného stavu vychází z řízeného rozhovoru s majitelem vybraného zařízení. Na základě analýzy současného stavu je představen návrh transformace a vydána závěrečná doporučení.

Klíčová slova

ekologie, udržitelný rozvoj, cestovní ruch, restaurace, apartmán, transformace

Annotation

The bachelor's thesis focuses on the issue of transformation of selected accommodation and gastronomic facility into an environmentally friendly company. The objective of the thesis is to analyze the current state of use of ecological elements and to suggest suitable areas of transformation for the given accommodation and gastronomic facility. The theoretical part is focused on definition of the terms, as for theory of tourism, ecological business and other terms important for this bachelor's thesis. Furthermore, selected accommodation and gastronomic facility is presented. The practical part of the thesis analyzing the current application of elements of ecological management in a selected facility follows. The analysis of the current condition is based on a controlled interview with the owner of the particular facility. Based on the analysis of the current situation, a proposal for transformation is presented and final recommendations are given.

Keywords

ecology, sustainable development, tourism, restaurant, apartment, transformation

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala především vedoucí této práce, Ing. Ladislavě Míkové za odborné vedení, přínosné rady, trpělivost a vstřícnost. Dále bych chtěla poděkovat majiteli Milenium apartment & restaurant Romanu Jungwirthovi za poskytnutí cenných interních informací a velkou ochotu. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině a svému příteli za velkou podporu během celého studia.

Obsah

Seznam ilustrací.....	13
Seznam tabulek.....	14
Seznam zkratek.....	15
Úvod.....	16
1 Teorie cestovního ruchu.....	18
1.1 Druhy cestovního ruchu.....	18
1.2 Účastníci cestovního ruchu.....	19
1.3 Ekonomika cestovního ruchu.....	20
1.3.1 Ekonomické statky.....	20
1.3.2 Ekonomické a finanční ukazatele.....	21
1.3.3 Vliv průmyslu cestovního ruchu na ekonomiku země.....	22
1.4 Ubytovací a stravovací zařízení.....	22
1.4.1 Druhy ubytovacích zařízení.....	23
1.4.2 Druhy stravovacích zařízení.....	24
2 Ekologické podnikání.....	26
2.1 Ekologický management.....	26
2.1.1 Uplatňování ekologického managementu.....	28
2.2 Ekologický hotel.....	28
2.2.1 Certifikace ekologických hotelů.....	29
2.3 Environmentální manažerské systémy.....	30
3 Představení vybraného ubytovacího zařízení.....	32
3.1 Restaurační složka.....	33
3.2 Ubytovací složka.....	34
4 Analýza současného stavu.....	35
4.1 Ekonomická část.....	35
4.2 Ekologická část.....	37

4.2.1	LED světla.....	37
4.2.2	Omezovače průtoku vody.....	37
4.2.3	Použité tuky.....	38
5	Návrh transformace	39
5.1	Vzorové ubytovací zařízení	39
5.2	Oblasti transformace.....	40
5.2.1	Zelená střecha.....	40
5.2.2	Vylepšení zahrady	41
5.2.3	Světla.....	43
5.2.4	Topení.....	43
5.2.5	Třídění odpadu	43
5.2.6	Dávkovače mýdla	44
5.2.7	Pasivní dům	44
5.3	Finanční náročnost navrhovaných změn	45
6	Shrnutí a závěrečná doporučení	48
	Závěr.....	50
	Seznam použité literatury.....	52
	Seznam příloh	55

Seznam ilustrací

<i>Obrázek 1: Budova Milenia</i>	32
<i>Obrázek 2: Logo restaurace Milenium</i>	33
<i>Obrázek 3: Vnitřní prostory restaurace Milenium</i>	33
<i>Obrázek 4: Logo Apartmánů Milenium</i>	34
<i>Obrázek 5: Hmyzí hotel</i>	42
<i>Obrázek 6: Čmelín</i>	42

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Spotřeba energií v restauraci a pizzerii Milenium</i>	35
<i>Tabulka 2: Spotřeba energií v apartmánech Milenium</i>	36
<i>Tabulka 3: Spotřeba energií za celou budovu Milenium</i>	36
<i>Tabulka 4: Oblasti transformace</i>	40
<i>Tabulka 5: Finanční náročnost navrhovaných změn</i>	45

Seznam zkratk

UNWTO	United Nations World Tourism Organization (Světová organizace cestovního ruchu)
SčVK	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.
PIR	pasivní infračervený detektor
EMS	Environmentální manažerské systémy

Úvod

Problematika ekologie a ekologického přístupu k podnikání je v posledních letech čím dál tím častěji diskutována. Stále hojněji je vynakládáno úsilí, aby byla snížena úroveň znečištění ovzduší a vodstva a aby bylo razantně zpomaleno vyčerpávání neobnovitelných přírodních zdrojů. Ve větší míře je možné se setkat s lidmi a podniky, kteří se zajímají o ekologii a snaží se šetřit životní prostředí. Právě aktivity těchto lidí a podniků mají velký vliv i na sféru cestovního ruchu. Současný stav životního prostředí navzdory tomu stále vyžaduje změnu myšlení většiny lidí a přístupu k přírodě. Neustálý rozvoj techniky, průmyslu, dopravy a s tím i související rozvoj cestovního ruchu se zasazuje o postupné poškozování životního prostředí a nutí společnost plýtvat nejen cennými, ale především vyčerpitelnými přírodními zdroji.

Jednou z významných příčin poškozování životního prostředí je rostoucí spotřeba ve všech odvětvích lidské činnosti. Významným dílem se na kvalitě životního prostředí podepisuje i cestovní ruch. Rozvoj cestovního ruchu je následován řadou pozitivních, ale i negativních efektů, které ohrožují rovnováhu přírody. Kvalita životního prostředí je však pro rozvoj cestovního ruchu naprosto klíčová.

Jedním z faktorů, které ovlivňují atraktivitu konkrétních destinací cestovního ruchu, je právě úroveň kvality životního prostředí. Rostoucí počet cestovatelů si své cílové destinace vybírá podle hledisek, jako je například čistota ovzduší, kvalita vody a stav přírodního bohatství. Pokud daná destinace bude disponovat například přílišným znečištěním ovzduší či špatnou kvalitou vody, může toto snížit její atraktivitu a zapříčinit odliv turistů do jiných destinací. Na základě těchto skutečností začalo být ve společnosti diskutováno, jak by mohl být cestovní ruch udržitelným a zároveň zůstal produktivním a stále se rozvíjejícím odvětvím. Tyto úvahy zapříčinily vznik konceptu udržitelného rozvoje cestovního ruchu.

Ekologické podnikání i ekologický management jsou poměrně novou oblastí, která se ale začíná více dostávat do povědomí lidí a podniků. Také provázanost mezi ekologií a ekonomikou nemá příliš dlouhou historii. Na počátku rozvoje průmyslu jen málo koho napadlo, že právě rozvíjející se průmysl může poškozovat životní prostředí. Úvahy o potřebě ochrany životního prostředí se začaly objevovat až s počátkem dvacátého století.

Každý člověk, ale i podnik má možnost pozitivně přispívat ke zkvalitnění životního prostředí a tím i zmírňovat negativní dopady na danou cílovou destinaci. I v oblasti hotelnictví a stravovacích služeb se postupně začínají prosazovat ekologické trendy, protože životní prostředí je jednou z nejdůležitějších součástí cestovního ruchu. Implementace prvků ekologického managementu v podniku může vést k šetrnějšímu využívání přírodních zdrojů a tím i k šetření životního prostředí.

1 Teorie cestovního ruchu

Dle Světové organizace cestovního ruchu (dále UNWTO) je cestovní ruch mezinárodně definován jako činnost osob, které cestují do míst a pobývají v těchto místech po dobu kratší než jeden rok. Tyto osoby cestují mimo své obvyklé prostředí za účelem trávení volného času a služebních cest, přičemž daná osoba nesmí být ze zdrojů navštíveného místa odměňována. (Metodické vysvětlivky, 2014) Cestování je spojeno s poskytováním specifických služeb, kterými jsou například ubytování, stravování a doprava, přičemž tyto specifické služby jsou obvykle zajišťovány specializovanými organizacemi. Cestovní ruch je formou uspokojování fyzických a duševních potřeb člověka, ke kterému dochází ve volném čase. (Kotíková, 2013)

1.1 Druhy cestovního ruchu

V souladu se Světovou organizací cestovního ruchu je uváděno základní členění cestovního ruchu, které respektuje geografické hledisko. Podle geografického hlediska je rozlišován domácí cestovní ruch a zahraniční cestovní ruch, který je dále členěn na výjezdový a příjezdový cestovní ruch. (Kotíková, 2013)

Cestovní ruch je zpravidla uskutečňován v rámci určitého geografického prostoru. O domácí cestovní ruch se jedná tehdy, pokud je geografický prostor omezen územím jednoho státu. Domácí cestovní ruch tedy představuje pohyb a pobyt obyvatel daného státu v rámci jeho území, přičemž nejsou překračovány státní hranice. O zahraniční cestovní ruch se jedná, pokud se cílové místo cestovního ruchu nachází mimo území daného státu. Zahraniční cestovní ruch představuje pohyb a pobyt obyvatel daného státu na území jiného státu. Při účasti na zahraničním cestovním ruchu jsou překračovány státní hranice. (Kotíková, 2013)

V rámci zahraničního cestovního ruchu je rozlišován příjezdový cestovní ruch a výjezdový cestovní ruch. Příjezdový cestovní ruch se týká příjezdu zahraničních účastníků cestovního ruchu a jejich pobytu na území daného státu. Výjezdový cestovní ruch se týká vycestování obyvatel dané země a jejich pobytu v zahraničí. (Kotíková, 2013)

V některých současných pramenech dochází ke členění zahraničního cestovního ruchu na aktivní a pasivní cestovní ruch. Aktivní cestovní ruch je označován jako příjezdový a pasivní cestovní ruch je označován jako výjezdový. Ke členění na aktivní a pasivní cestovní ruch dochází z hlediska platební bilance daného státu. Příjmy z aktivního cestovního ruchu představují posílení strany aktiv a náklady na realizaci pasivního cestovního ruchu pak zvýšení strany pasiv. (Kotíková, 2013)

1.2 Účastníci cestovního ruchu

Terminologie v oblasti cestovního ruchu se mění v závislosti na rychlém tempu rozvoje společenských vztahů a cestovního ruchu samotného. Do roku 1991 byla terminologie týkající se účastníků cestovního ruchu nejednotná. Unifikace základní terminologie související s cestovním ruchem byla schválena představiteli konference UNWTO. Vymezeny byly především pojmy vztahující se k podrobnějšímu rozlišení účastníků cestovního ruchu. (Beránek, 2013)

Dle mezinárodně uznávaného rozdělení je stálý obyvatel v domácím cestovním ruchu osoba, která žije v daném místě alespoň šest po sobě jdoucích měsíců před příjezdem do jiného místa na dobu kratší šesti měsíců a v mezinárodním cestovním ruchu jde o osobu, která v dané zemi žije alespoň jeden rok před příjezdem do jiné země na dobu kratší než jeden rok. Návštěvníkem je označována osoba, která cestuje mimo své bydliště do jiné země nebo jiného místa ve své zemi na dobu kratší než je jeden rok, přičemž hlavním účelem cesty není vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. Turistou je návštěvník, který cestuje na dobu zahrnující alespoň jedno přenocování v cílovém místě. Výletník, nebo také jednodenní návštěvník je návštěvník, který cestuje na dobu kratší 24 hodin a to bez přenocování v navštíveném místě. (Beránek, 2013)

Účastníkem cestovního ruchu je návštěvník. Návštěvníky lze také dělit podle místa jejich bydliště. Podle místa bydliště se návštěvníci dělí na domácí návštěvníky a zahraniční (mezinárodní) návštěvníky. Údaje o výletnících jsou často velmi obtížně zjistitelné, nejsou tedy obvykle předmětem zájmu statistiky. (Beránek, 2013)

1.3 Ekonomika cestovního ruchu

Pojmem ekonomika cestovního ruchu je označován souhrn veškerých odvětví, která mají přímý i nepřímý vliv na cestovní ruch. Odvětví s nepřímým, zprostředkovatelským vztahem k cestovnímu ruchu se přímo nepodílejí na zabezpečování potřeb účastníků cestovního ruchu, ale vytvářejí podmínky pro rozvoj cestovního ruchu a předpoklady pro činnost odvětví přímo produkujících služby cestovního ruchu. Odvětví se zprostředkovatelským vztahem k cestovnímu ruchu například zabezpečují dodávky stavebních prací a investičních produktů, opravy a prodej motorových vozidel, prodej pohonných hmot, prodej cestovních potřeb a výrobu a dodávky potravin do restauračních zařízení. Dále patří do odvětví s nepřímým vztahem k cestovnímu ruchu například služby hotelového průmyslu, pasová služba a veřejná správa. Je statisticky velmi obtížné přesně a správně zachytit údaje o tom, v jaké míře právě tato odvětví cestovní ruch ovlivňují. (Beránek, 2013)

Díky poptávce po službách turistického charakteru dochází k rozvoji nejen všech odvětví spojených s cestovním ruchem, ale i sociální a výrobní infrastruktury v turisticky atraktivních městech. Dochází k vytváření nového impulsu k rozvoji lidových řemesel a zvyšuje se životní úroveň místního obyvatelstva. (Beránek, 2013)

1.3.1 Ekonomické statky

Ekonomické statky je možné rozlišovat pomocí mnoha hledisek. Nejrozšířenějším je dělení statků na materiální (hmotné) a nemateriální (nehmotné). Mezi materiální statky se řadí přirozené dary přírody, jako je půda, krajina, vzduch, klima a produkty výroby. Do skupiny materiálních statků je možné zahrnout také autorská práva, patenty a zástavní úpisy. Nemateriální statky jsou takové statky, které mají vliv na rozvoj schopností člověka. Jsou vytvářeny v nevýrobní sféře, jako je umění, divadlo, zdravotnictví, vzdělávání atd. Nehmotné statky jsou členěny na dvě podskupiny, a to vnitřní a vnější statky. Vnitřní statky byly člověku dány přírodou a může je dle vlastní vůle rozvíjet. Vnější statky poskytuje okolní svět k uspokojení potřeb člověka. (Beránek, 2013)

Statky obecně lze dělit na ekonomické a neekonomické (volné). Ekonomické statky jsou objektem nebo výsledkem ekonomické činnosti. Je možné je tedy získat pouze v omezeném množství ve srovnání s potřebami, které je potřeba uspokojit. S ekonomickými statky je spjat také problém vzácnosti určitých statků, který určuje chování člověka za podmínek omezení

zdrojů a statků. Volné statky naproti tomu člověku poskytuje příroda bez lidského úsilí. Volné statky existují v přírodě v dostatečném množství pro úplné uspokojení lidských potřeb. Rozdělení statků na ekonomické a neekonomické je dáno poměrem potřebou a množstvím statků, které jsou k dispozici. Některé statky tak mohou být v určitých případech ekonomické, zatímco v jiných případech neekonomické. (Beránek, 2013)

1.3.2 Ekonomické a finanční ukazatele

Cestovní ruch je diverzifikovaným meziodvětvovým komplexem sociální infrastruktury, který plní nevýrobní i výrobní funkci. Vyrábí tedy jak spotřební předměty, tak i služby. Efektivní fungování meziodvětvových komplexů je pro tržní hospodářství velmi důležité. Pro cestovní ruch je tedy prioritou hledání co nejefektivnějšího využívání relativně omezeného množství zdrojů, což je základní úlohou ekonomické vědy. (Beránek, 2013)

Objem prodeje zboží a služeb cestovního ruchu je možné posuzovat na základě různých finančních a ekonomických ukazatelů. Mezi ukazatele finančně-ekonomické činnosti podniků cestovního ruchu patří: objem prodeje turistického zboží a služeb, ukazatele využití pracovní síly, ukazatele využití výrobních fondů, výrobní cena zboží a služeb, nákladovost zboží a služeb, rentabilita, zisk a finanční ukazatele. Ukazatele, které charakterizují rozvoj cestovního ruchu v dané zemi, jsou zejména: ukazatel průměrných denních výdajů účastníků cestovního ruchu, objem turistického toku a stav a rozvoj materiálně-technické základny. Samostatnou skupinu pak tvoří ukazatele, které charakterizují stav a rozvoj mezinárodního cestovního ruchu. (Beránek, 2013)

V souvislosti s cestovním ruchem a trhem práce je důležitým ukazatelem také zaměstnanost, resp. nezaměstnanost. Zaměstnanost je veličina, na kterou lze pohlížet absolutně (jako na celkový počet zaměstnaných lidí v národním hospodářství), nebo relativně (vyjádřit ji pomocí míry nezaměstnanosti). Míra nezaměstnanosti představuje podíl nezaměstnaných lidí na celkové populaci. Počet lidí, který je schopen se uplatnit na trhu práce a začlenit se do pracovního procesu je označován jako ekonomicky aktivní obyvatelstvo. (Beránek, 2013)

1.3.3 Vliv průmyslu cestovního ruchu na ekonomiku země

Cestovní ruch je obecně pro světové společnosti rentabilní a intenzivně se rozvíjející odvětví. Cestovní ruch se rozvíjí relativně rychle a má velký význam jak ze sociálního, tak z ekonomického hlediska. Z ekonomického hlediska jde především o přispívání k růstu místních příjmů, vytváření nových pracovních míst, rozvoj sociální a výrobní infrastruktury v turistických střediscích, rozvoj odvětví spojených s poskytováním služeb cestovního ruchu, rozvoj kultury, zvyšování životní úrovně místního obyvatelstva a růst přílivu zahraniční měny. (Beránek, 2013)

Ekonomická efektivita cestovního ruchu předpokládá rozvoj cestovního ruchu souběžně a v propojení s ostatními odvětvími sociálně-ekonomického komplexu. Vliv cestovního ruchu na ekonomiku státu lze rozdělit na přímý a nepřímý. Přímý vliv cestovního ruchu lze definovat jako výsledek výdajů účastníka cestovního ruchu na koupi služeb a zboží v daném regionu. Kromě přímého vlivu cestovního ruchu na ekonomiku státu existuje také jeho nepřímé působení, které je označováno jako multiplikační efekt. Nepřímý vliv probíhá na základě druhotných výdajů, které účastník v daném regionu realizuje. Nepřímý vliv cestovního ruchu se tedy projevuje efektem opakování výdajů účastníků cestovního ruchu na koupi zboží a služeb v daném čase na daném místě. (Beránek, 2013)

Při určování reálného přínosu cestovního ruchu pro ekonomiku daného regionu či země, je nutné počítat nejen s přímým, ale také s dodatečným příjmem k primárnímu přílivu finančních prostředků směřujících od účastníků cestovního ruchu do ekonomiky země. Základními zdroji příjmů, které jsou získávány z cestovního ruchu, jsou: prostředky vynaložené cestovateli na zaplacení ubytování, stravy a dopravy, daně vybírané od cestovatelů a z tržních příjmů podniků, cla, pronájem, finanční prostředky z prodeje suvenýrů a prostředky z prodeje zboží a služeb potřebných při cestování. (Beránek, 2013)

1.4 Ubytovací a stravovací zařízení

V cestovním ruchu má svou nezastupitelnou roli segment ubytování a stravování. S cestováním je totiž spojena potřeba odpočinku během cesty, kdy je cestovatel nucen vyhledat ubytování a stravu. Rozvoj segmentu ubytování a stravování prošel mnoha změnami, hlavně z hlediska kvality poskytovaných služeb, což je zapříčiněno vývojem technologií a pokrokem obecně. (Beránek, 2013)

Jako prostředek pro ubytování cestujících slouží různé ubytovací objekty, které jsou cestujícím nabízeny jako volná místa pro přenocování. Ubytovací objekty jsou charakterizovány především vlastnostmi, jako jsou celkový počet míst ubytovacího zařízení, řízení a obsluhující personál. Řízení ubytovacích subjektů je založeno na komerční osnově. Bez segmentu stravování by také nebylo možné uspokojovat základní potřeby účastníků cestovního ruchu. Pokrmy umožňují návštěvníkovi seznámit se s národní kuchyní a tím i s tradicemi dané země. Česká republika v poslední době propaguje gastronomický projekt s názvem „Ochutnejte Českou republiku - Czech Specials“. Tento projekt si klade za cíl podpořit zájem o Českou republiku a její regiony jako turistické destinace. (Beránek, 2013)

1.4.1 Druhy ubytovacích zařízení

Technickou základnu pro poskytování ubytovacích služeb tvoří především veřejnosti přístupné ubytovací zařízení, které tvoří budova, ve které je veřejnosti poskytováno přechodné ubytování a s tím spojené služby. Ubytovací zařízení poskytují kromě přechodného ubytování také stravovací služby a s tím spojené doplňkové placené i neplacené služby, jako jsou například půjčení sportovního vybavení a prodej drobných upomínkových předmětů. (Gúčik, 2010)

Během cestování poskytují ubytovací služby například lůžkové a lehátkové vozy v železniční dopravě, rotely a autobus-hotely, případně autokempy, motely a výletní lodě ve vodní dopravě. V cílových místech existuje velká škála ubytovacích zařízení, které se dělí do kategorií a tříd podle technické vybavenosti a kvality poskytovaných služeb. Kategorie vyjadřují druh ubytovacího zařízení a třídy pak vyjadřují standard vybavenosti, kvalitu poskytovaných služeb a označují se 1 až 5 hvězdičkami. (Gúčik, 2010)

Ubytovací zařízení jsou členěna:

- a) z hlediska sezónnosti na celoroční, které jsou v provozu během celého roku a sezónní, které uspokojují zvýšenou poptávku po ubytovacích službách v letní sezonně a jsou v provozu nejvýše 9 měsíců v roce;
- b) z hlediska druhu na hotelové (hotel, motel, apartmánový dům, penzion) a nehotelové (turistická ubytovna, kemp, tábořiště, chatová osada, ubytování v soukromí);

- c) z hlediska velikosti na malé hotely (do 100 lůžek), střední hotely (101 až 250 lůžek) a velké hotely (více jak 250 lůžek). (Gúčík, 2010)

Nejrozšířenější kategorií ubytovacího zařízení je hotel. Toto označení je celosvětově vnímáno jako obecný pojem pro široké spektrum ubytovacích zařízení, jako jsou například luxusní hotely, hotely pro obchodní klientelu, hotely v blízkosti letišť, lázeňství a wellness, hotely pro motoristy atd. Dle odborné literatury je za hotel považováno ubytovací zařízení, které má nejméně deset pokojů pro hosty a je vybavené pro poskytování přechodného ubytování a nabízí služby s tím spojené. Hotely lze členit podle počtu pokojů, počtu lůžek, umístění, doby provozu, poptávky klientely, třídy, typu vlastnictví a prostředí. V rozsahu poskytovaných služeb se odráží jednotlivé funkce hotelu. Hotelové služby je možné rozdělit na základní služby, kterými jsou služby ubytovací a stravovací a služby doplňkové, jako je například praní prádla a donáška zavazadel. (Beránek, 2013)

1.4.2 Druhy stravovacích zařízení

Hostinská zařízení jsou dělena podle druhu do kategorií a zařazují se do nich podle převažujícího charakteru jejich činnosti. Základní rozdělení hostinských provozoven restauračního typu je podle statistické metodiky Evropské unie na kategorie restaurace a bary. (Beránek, 2013)

V případě restaurace je dominantním prodejem pokrmů s možností zakoupení nápojů a možnost různých forem společenské zábavy. Jedná se zejména o tyto druhy zařízení: restaurace, rychlá občerstvení, samoobslužné jídelny, motoresty, bufety a železniční jídelní vozy a jiná zařízení sloužící pro přepravu cestujících. Za restauraci je považováno hostinské zařízení, které zajišťuje obslužným způsobem stravovací služby se širokým sortimentem jídel základního stravování. Modifikovaným typem restaurace zabezpečujícím základní i doplňkové stravování je pohostinství. Občerstvení je hostinským zařízením, které poskytuje služby občerstvení a zřizuje se často jako příležitostná provozovna často bez vlastní odbytové plochy. V případě samoobslužné jídelny jde o hostinské zařízení, které zajišťuje základní i doplňkové stravování samoobslužným způsobem. Bufet je hostinské zařízení, které zabezpečuje občerstvení a stravovací služby samoobslužným způsobem. Analogickou formou bufetu je bistro. (Beránek, 2013)

V případě barů je dominantní prodej nápojů s možností různých forem společenské zábavy. Je možné také prodávat výrobky a pokrmy studené kuchyně, cukrářské výrobky a podle místních podmínek také teplé pokrmy minutkového charakteru. Jedná se zejména o tyto druhy zařízení: denní a noční bary, pivnice, hostince, výčepy piva, vinárny, noční kluby, kavárny a espressa. (Beránek, 2013)

Další členění dle statistické metodiky, které se netýká hostinských zařízení restauračního typu, je na kantýny a cateringové služby. V tomto případě se jedná o prodej pokrmů a nápojů za upravené ceny zejména ve školních jídelnách a menzách a v závodních jídelnách. Dále se jedná o přípravu a výrobu pokrmů v centrálních výrobnách. Pokrmy jsou poté dodávány na objednávku například na bankety, společenské události a leteckým společnostem. (Beránek, 2013)

2 Ekologické podnikání

Od počátku nového tisíciletí je stále častěji v nejrůznějších oblastech lidské činnosti uplatňován zájem o ochranu životního prostředí. Tento zájem je přirozeně uplatňován také v oblasti cestovního ruchu. Přírodní zajímavosti a životní prostředí totiž patří mezi základní faktory, které ovlivňují návštěvnost daného území. Čisté a zdravé životní prostředí je klíčovou podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu. Hotely, penziony, restaurace, bary a další podniky spojené s cestovním ruchem jsou nezbytné pro rozvoj turismu v daných konkrétních destinacích a zároveň však danou oblast významným způsobem přetvářejí a mají vliv na její možné znečištění. (Green management, 2008)

Kvalita životního prostředí je považována za velmi důležitý faktor při zájmu turistů o danou turistickou lokalitu. Základním posláním a cílem cestovního ruchu je pomoc s obnovou fyzických a duševních sil člověka. Toto však není možné na územích, která jsou ohrožena ekologickými zátěžemi. Znečišťování životního prostředí snižuje životní úroveň a atraktivnost daného území nejenom pro rezidenty, ale i pro účastníky cestovního ruchu. U atraktivních a vyhledávaných destinací toto vede k dočasnému až trvalému odlivu turistů do jiných letovisek a zániku turismu v dané lokalitě. Turistika a celkově cestovní ruch je oblast, která je spojena s poměrně zvýšenými dopady na životní prostředí. I přesto se jeho účastníci mohou pokusit tyto negativní dopady na životní prostředí eliminovat. Jednou z možných forem může být využití ekologického managementu. (Green management, 2008)

2.1 Ekologický management

Anglické slovní spojení „Green management“, v českém překladu znamená „Zelený management“. Jde v zásadě o filozofii a postup zaměřený na optimalizaci chodu ubytovacího zařízení vůči životnímu prostředí jako celku. Trendem pro subjekty cestovního ruchu je zavádět do svého provozu ekologické principy a vycházet ze „Zeleného managementu“. Jde zejména o šetrné zacházení s energiemi, přírodními zdroji a snahu redukovat negativní dopady na životní prostředí. (Green management, 2008)

Cílem ekologického podnikání by mělo být propojení ekologie, ekonomiky i lidského povědomí a především vytvoření integrální součásti filozofie a řízení podniku. V případě ekologického managementu se jedná o dlouhodobý závazek a soustavný proces. (Green management, 2008)

První fází důležitou pro správné fungování „Green managementu“ je motivace. Zpočátku je potřeba jmenovat osobu, která bude odpovědná za dodržování ekologického programu v ubytovacím zařízení nebo v jiných službách cestovního ruchu. Je zapotřebí náležitě vysvětlit jednotlivé úkoly a cíle všem zaměstnancům podniku. Prospěšná a přínosná může být i účast na konferencích a seminářích týkajících se ochrany životního prostředí a následná implementace těchto aktivit do segmentu služeb cestovního ruchu. Vhodné je také jít příkladem a pracovníky průběžně učit a správně motivovat. Nápady jednotlivých zaměstnanců je nutné brát na vědomí a oceňovat je. Zvyšovat motivaci je vhodné i prostřednictvím zapojení do nejrůznějších místních, národních či mezinárodních aktivit nebo účastí na setkáních o životním prostředí. (Green management, 2008)

K druhé fázi důležité pro fungování „Green managementu“, k plánování akcí, lze přikročit poté, co jsou pracovníci dostatečně motivováni a je jim jasný smysl ekologického řízení. V této fázi jsou zpracovávány přehledy oblastí, na které se následně ekologický management zaměřuje. Při procesu plánování akce je důležité napřed analyzovat současný stav a poté vyhodnotit možnosti pro zlepšení. Následně je možná příprava plánu a nakonec je vhodné vytyčit cíle. (Green management, 2008)

Třetí fáze, která je důležitá pro správné fungování „Green managementu“ je realizace. Tato fáze bývá nejobtížnější a jde především o přípravu tzv. osobních plánů, což jsou jakési dílčí plány pro zaměstnance. V rámci těchto osobních cílů jsou rozebrány specifické i obecné úkoly, které jsou od zaměstnanců očekávány. Vyjadřují také, že součástí pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců je ochrana životního prostředí. Zaměstnanci by měli být informováni o změnách zaměřených například na snižování odpadu, úsporu energií nebo o nových formách ekologicky šetrných výrobků a měli by se účastnit navazujících školení. (Green management, 2008)

Poslední fází důležitou pro správné fungování ekologického managementu je následné sledování výsledků. Monitoring výsledků musí být soustavný a trvalý. Je důležité aplikovat dostatečné sledovací metody pro následnou analýzu a vyhodnocení dosažených záměrů a cílů. Pokud na základě sledování výsledků dojde k odhalení chyby, je třeba přijmout opravné kroky. Časové intervaly jednotlivých sledování by se měly různit. Dobrou ekologickou politikou podniku lze získat ještě více zákazníků, aktivity zaměřené na ochranu životního prostředí by proto měly mít mnohem širší obchodní dopad. Obecně značná

pozornost by měla být věnována průzkumu požadavků a očekávání hostů, operátorů, cestovních kanceláří a dalších subjektů operujících v oblasti cestovního ruchu. (Green management, 2008)

2.1.1 Uplatňování ekologického managementu

Zavádění a využívání ekologického managementu v ubytovacích zařízeních vyplývá z etických, morálních, sociálních a politických důvodů. Každé ubytovací zařízení ovlivňuje určitou část globálního životního prostředí a může tak vhodnými ekologickými opatřeními přispět ke zlepšení životního prostředí alespoň na lokální úrovni. K řešení důležitých globálních ekologických problémů mohou vzhledem k jejich počtu zejména hotely, ale i ostatní ubytovací zařízení. Ubytovací zařízení mohou snížit provozní náklady například snížením spotřeby energií, vody, materiálů, snížením nákladů na odvoz a skladování odpadů apod.. (Patúš, 2011)

Ekologický management je zaměřen především na snižování spotřeby energií, vody, chemických prostředků, omezením tvorby odpadů, zvyšování podílu přírodních materiálů, snižování hluku, emisí a úsporu stavebních ploch. Mnohá ubytovací zařízení využívají ekologický management pro zlepšení své marketingové pozice na trhu ubytovacích služeb a orientují se zejména na klientelu, která má pozitivní vztah k životnímu prostředí. Management úspor energií a vody se stává významnou součástí hotelového managementu. Snižování nákladů na energie a vodu pomáhá zlepšovat hospodaření hotelů a má příznivý vliv na ochranu přírodních zdrojů a snižování znečištění životního prostředí. (Patúš, 2011)

2.2 Ekologický hotel

Pojem ekologický hotel se začal objevovat s narůstajícím trendem ochrany životního prostředí a soustředění se na otázky ekologie. Pro ekologický hotel jsou často používána také synonyma Ekohotel nebo Zelený hotel. Tato ubytovací zařízení nesou ekoznačku pro ekologicky šetrné zboží či služby. Hlavním ukazatelem odpovědného přístupu k životnímu prostředí však není získání certifikátu, důležitější jsou praktické kroky a odpovídající investice. (Green management, 2008)

2.2.1 Certifikace ekologických hotelů

Ekologický hotel je označení pro ubytovací zařízení, které vlastní evropský certifikát „The Flower“ nebo domácí českou značku „Ekologicky šetrná služba“. Oba tyto certifikáty jsou si navzájem v České republice rovny a jsou garantovány Ministerstvem životního prostředí. Uznávání těchto certifikátů je zaručeno nejenom v rámci České republiky, ale i v zahraničí. Ekoznačka je ochrannou známkou, která návštěvníkovi ubytovacího zařízení zaručuje eliminaci negativních vlivů na životní prostředí. Ekoznačka není určena pouze hotelům, v zásadě je určena jakémukoliv ubytovacímu zařízení. Je udělována ubytovacím zařízením ministrem životního prostředí a slouží zejména jako možný marketingový nástroj propagace. (Green management, 2008)

Ekoznačku může získat ubytovací zařízení po splnění přísných norem a kritérií, mezi které patří například omezování spotřeby energií, vody a produkce odpadů. V ubytovacím zařízení by měla být například tepelně izolovaná okna a výrobky na jedno použití by se zde měly vyskytovat jen omezeně, naopak jsou preferovány ekologicky šetrné výrobky. Ubytovaným hostům by měla být doporučena městská hromadná doprava k cestám po městě. Dále by hosté měli pít filtrovanou vodu a třídit odpad. Ubytovací zařízení by mělo čerpat minimálně 22 % energie z obnovitelných zdrojů a v jeho prostorách by se mělo svítit výhradně úspornými žárovkami. K vytápění ubytovacího zařízení nesmí být využíváno uhlí. Ubytovaní hosté by měli být v ideálním případě vyzíváni, aby při odchodu zhasínali světla, a nenechávali zbytečně protékat vodu při provozování své hygieny. Host se může také aktivně zapojit například tím, že si může regulovat teplotu ve svém pokoji pomocí termostatické hlavice na topení. Na každém pokoji musí být nainstalovány úsporné baterie a odpadkové koše na papír a plasty. (Green management, 2008)

Certifikát ekologické značky uděluje ubytovacím zařízením „Agentura pro ekologicky šetrné výrobky“. Přidělení ekologické certifikace EU i české ekologické licence je zpoplatněno. Cena za jejich udělení i roční poplatek za jejich užívání se v zásadě různí. Finanční poplatky se vypočítávají individuálně a záleží na velikosti ubytovacího zařízení. (Green management, 2008)

2.3 Environmentální manažerské systémy

Environmentální manažerské systémy (dále EMS) jsou systémovým přístupem organizace k řízení péče o životní prostředí. Jedná se o cestu k dosažení a řízení environmentálního profilu organizace zahrnující jeho trvalé zlepšování. Jedná se o dobrovolný nástroj, který výrazně zvyšuje prestiž organizace. Prvním krokem pro organizaci je vyhlášení environmentální politiky. Organizace tedy formuluje strategické směřování v oblasti řízení dopadů činnosti organizace na životní prostředí. Mezi jednotlivými složkami integrovaného manažerského systému nejsou výrazné rozdíly ve formálním uspořádání řídicího systému, ale liší se obsahem a požadavky. (Dashöfer, 2006)

Environmentální politika organizace je vyjádřením závazků organizace vůči životnímu prostředí. Požadavky, které organizace vyhlašuje v rámci své environmentální politiky, nastavují úroveň environmentálního profilu, kterého chce organizace dosáhnout. Znění a obsah environmentální politiky organizace podléhá pravidelné revizi a kontrole v rámci přezkoumání výsledků systému vedením. Snahou každé organizace je udržet environmentální politiku stále aktuální, v souladu s měnícími se vnějšími i vnitřními podmínkami činnosti organizace a zlepšováním environmentálního profilu. Podle článku 4.2 normy ISO 14001 je nutné, aby organizace splňovala následující podmínky:

- a) odpovídání povaze, rozsahu a environmentálním dopadům činností, výrobků a služeb podniku;
- b) obsah závazku neustálého zlepšování a prevenci znečišťování životního prostředí;
- c) obsah závazku plnit relevantní požadavky právních předpisů a jiné požadavky, které se na organizaci uplatňují, a které se vztahují k jejím environmentálním aspektům;
- d) poskytování rámce pro stanovování a přezkoumání environmentálních cílů a cílových hodnot organizace;
- e) dokumentace, realizace a udržování;
- f) sdělování všem osobám pracujícím pro organizaci nebo na objednávku organizace;
- g) dostupnost veřejnosti. (Dashöfer, 2006)

Pro organizaci je v rámci environmentálních manažerských systémů důležité, aby vhodně identifikovala environmentální aspekty svých činností, výrobků a služeb v rámci definovaného rozsahu systému environmentálního managementu, které může řídit a na které může mít určitý vliv. Významné environmentální aspekty musí organizace řídit tak, aby bylo

dosaženo plánovaného environmentálního profilu. Environmentální politika organizace stanovuje rámec pro environmentální chování a určení jejích environmentálních cílů a cílových hodnot. Dle definice ISO 14001 je environmentálním aspektem prvek činností, výrobků nebo služeb organizace, který může mít vliv na životní prostředí a může mít tedy určitý environmentální dopad. (Dashöfer, 2006)

V organizaci musí nejprve dojít k identifikaci a přezkoumání úrovně plnění všech relevantních právních a jiných požadavků. Při zavádění EMS v rámci organizace je vhodné vytvořit registr legislativních a jiných požadavků, vztahujících se k činnosti organizace. Primárním by pro danou organizaci mělo být zejména řízení významných environmentálních aspektů tak, aby byly v souladu s platnou legislativou. (Dashöfer, 2006)

Environmentální programy jsou připraveny ve fázi plánování a poté jsou zavedeny do fungování organizace. Samotné provedení environmentálních programů se výrazně neodlišuje od obdobných procesů v jiných formalizovaných řídicích systémech. Důležitým požadavkem normy ISO 14001 je také závazek vůči prevenci znečištění. Prevencí znečištění je chápáno použití postupů, technik, materiálů nebo výrobků, které zabraňují, snižují nebo regulují znečištění životního prostředí. (Dashöfer, 2006)

Důležitou součástí, která odlišuje EMS od jiných systémů, je monitoring a měření, které se netýkají pouze měření výkonnosti systému řízení, ale zaměřují se zejména na sledování významných environmentálních aspektů v organizaci. Cílem organizace je vytvořit, zavést a úspěšně udržovat postupy pravidelného monitorování a měření klíčových vlastností svého provozu, které mohou mít významný environmentální dopad. V určených intervalech musí vrcholové vedení organizace přezkoumávat systém environmentálního managementu organizace tak, aby byla zajištěna jeho trvalá vhodnost, adekvátnost a efektivnost. (Dashöfer, 2006)

3 Představení vybraného ubytovacího zařízení

Restaurace a apartmány Milenium se nacházejí přímo v centru Liberce v ulici Baarova, zhruba sedm minut chůze od Liberecké radnice. Budova, v níž se nyní nachází Milenium, byla v sedmdesátých letech minulého století určena k demolici. V roce 1999 koupili chátrající budovu nynější majitelé, zrekonstruovali ji a v květnu roku 2000 byl spuštěn provoz pizzerie. (Restaurace a pizzerie Milenium, 2021)

Stylová restaurace Milenium nabízí hostům široký výběr pizzy, různých variací salátů, těstovin a steaků. Restaurace má v nabídce také nejrůznější dezerty a kvalitní moravské a italské víno. Přímo nad restaurací se nachází apartmány Milenium. V budově je celkem pět různých apartmánů, které jsou řešeny jako komfortní byty a jsou vybaveny vším, co mohou hosté během svého pobytu potřebovat. Součástí apartmánů jsou také plně vybavené kuchyně a v některých apartmánech jsou k dispozici také pračky. Hosté mohou zaparkovat svůj automobil v uzamykatelné garáži za poplatek 50 Kč/den. (Restaurace a pizzerie Milenium, 2021) Budova Milenia je zobrazena na obrázku Obrázek 1.

Obrázek 1: Budova Milenia

Zdroj: <http://www.pizzamilenium.cz/cz/fotogalerie.html>

3.1 Restaurační složka

Restaurace Milenium byla otevřena již v roce 2000 a nachází se v přízemí budovy. Pro velký úspěch restaurace a narůstající zájem hostů ale brzy nestačila její kapacita a tak byla pizzerie rozšířena o zastřešenou terasu, které dominuje mozaikový sloup. Restaurace Milenium nabízí klidné posezení v příjemném prostředí a široký výběr pizzy a dalších jídel. V restauraci je možné díky její kapacitě pořádat firemní večírky, oslavy narozenin, rodinné oslavy, svatby, oslavy promocií a mnoho dalších soukromých akcí do 20 osob. Nachází se zde také dětský koutek. (Restaurace a pizzerie Milenium, 2021) Logo restaurace je zobrazeno na následujícím obrázku Obrázek 2.

Obrázek 2: Logo restaurace Milenium

Zdroj: <https://www.facebook.com/pizzamilenium.cz/>

Provozovatelem restaurace je pan Josef Molák, který pracoval dvanáct let v zahraničí především v mezinárodních hotelech, jako je například Hotel Courtyard Marriott Dusseldorf a Treschers Schwarzwaldhotel am See. Díky práci v zahraničí získal Josef Molák bohaté zkušenosti v oblasti gastronomie, o které se nyní dělí se zaměstnanci Milenia. (Restaurace a pizzerie Milenium, 2021) Vnitřní prostory restaurace Milenium jsou zobrazeny na následující fotografii Obrázek 3.

Obrázek 3: Vnitřní prostory restaurace Milenium

Zdroj: <http://www.pizzamilenium.cz/cz/fotogalerie.html>

V době koronavirové krize a uzavření restaurací je Milenium odkázáno na improvizované výdejní okénko. Prodej skrze toto okénko probíhá denně od 10:30 hod do 20:00 hod. (Restaurace a pizzerie Milenium, 2021)

3.2 Ubytovací složka

Ubytovací část, sloužící jako pension, se nachází nad restaurací Milenium v prvním patře budovy a obsahuje pět oddělených apartmánů. Jde o příjemné a cenově dostupné ubytování v centru Liberce. Všech pět apartmánů je řešeno jako komfortní byty, které jsou vybaveny vším potřebným. V apartmánech nechybí plně vybavená kuchyně včetně lednice, elektrického sporáku, nádobí, rychlovarné konvice, toustovače a kávovaru. Rezervace ubytování je možná přes kontaktní formulář přímo na stránkách Milenium apartments nebo přes rezervační portály Hotel.cz a Booking.com. Hosté mají možnost přiojednání stravy ve formě snídaně nebo polopenze a ve všech apartmánech je pro hosty Wi-Fi internet zdarma. Všechny apartmány jsou nekuřácké. (Apartmány Milenium, 2016) Logo Apartmánů Milenium je zobrazeno na následujícím obrázku Obrázek 4.

Obrázek 4: Logo Apartmánů Milenium
Zdroj: <https://www.ubytovani-liberec.com/>

4 Analýza současného stavu

Analýza současného stavu byla rozdělena na ekonomickou a ekologickou část. Ekonomická část popisuje informace o dodavatelích elektrické energie, plynu a vody a průměrných částkách za odebírané energie. Ekologická část popisuje použité ekologické prvky a úsporná opatření v budově Milenia. Níže uvedené informace byly zjištěny provedením řízeného rozhovoru s Romanem Jungwirthem, jednatelem společnosti Milenium. Celé znění řízeného rozhovoru obsahuje příloha Příloha **A**.

4.1 Ekonomická část

V restauraci a pizzerii Milenium je elektrická energie odebírána od společnosti Dobrá Energie. Měsíčně je odebrána elektrická energie v průměru za 19 800 Kč, ročně tedy průměrně za 237 600 Kč. Plyn je pro restauraci odebírán také od společnosti Dobrá Energie. Měsíčně je odebrán plyn v průměru za 9 000 Kč, ročně tedy průměrně za 108 000 Kč. Vodu pro svůj provoz odebírá restaurace od společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (dále SčVK). Měsíčně je odebrána voda v průměru za 6 000 Kč, ročně tedy průměrně za 72 000 Kč. Celkové průměrné měsíční výdaje za energie jsou pro restauraci 34 800 Kč, ročně tato částka činí průměrně 417 600 Kč. Spotřeba energií v restauraci a pizzerii Milenium je zachycena v následující tabulce Tabulka 1.

Tabulka 1: Spotřeba energií v restauraci a pizzerii Milenium

	Dodavatel	Průměrná částka za spotřebu / měsíc	Průměrná částka za spotřebu / rok
Elektrická energie	Dobrá Energie	19 800 Kč	237 600 Kč
Plyn	Dobrá Energie	9 000 Kč	108 000 Kč
Voda	SčVK	6 000 Kč	72 000 Kč
CELKEM	-	34 800 Kč	417 600 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních informací

V apartmánech Milenium je elektrická energie také odebírána od společnosti Dobrá Energie. Měsíčně je pro ubytovací část odebrána elektrická energie v průměru za 1 080 Kč, ročně tedy průměrně za 12 960 Kč. Plyn je pro apartmány odebírán také od společnosti Dobrá Energie. Měsíčně je plyn pro ubytovací část odebrán v průměru za 5 180 Kč, ročně tedy

průměrně za 62 160 Kč. Voda pro apartmány je také odebírána od společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Měsíčně je odebrána voda v průměru za 1 450 Kč, ročně tedy průměrně za 17 400 Kč. Celkové průměrné měsíční výdaje za energie činí pro ubytovací část 7 710 Kč, ročně tato částka činí průměrně 92 520 Kč. Spotřeba energií v apartmánech Milenium je zachycena v následující tabulce Tabulka 2.

Tabulka 2: Spotřeba energií v apartmánech Milenium

	Dodavatel	Průměrná částka za spotřebu / měsíc	Průměrná částka za spotřebu / rok
Elektrická energie	Dobrá Energie	1 080 Kč	12 960 Kč
Plyn	Dobrá Energie	5 180 Kč	62 160 Kč
Voda	SčVK	1 450 Kč	17 400 Kč
CELKEM	-	7 710 Kč	92 520 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních informací

Za celou budovu Milenia je průměrně ročně odebráno 58 000 kWh elektrické energie za celkem 250 560 Kč. Jedna kWh elektřiny tedy vychází průměrně na 4, 320 Kč. Plyn je v celé budově Milenia průměrně ročně odebráno 130 000 kWh za celkem 170 160 Kč. Jedna kWh odebraného plynu tedy vychází průměrně na 1, 309 Kč. Za celou budovu Milenia je průměrně ročně odebráno 898 m³ vody za celkem 89 400 Kč. Cena za 1 m³ vody byla v roce 2019 stanovena na 99, 55 Kč. Objemy odebíraných energií se téměř shodují se zálohami. Celkové průměrné roční výdaje za všechny odebírané energie činí 510 120 Kč. Roční průměrná spotřeba energií v celé budově Milenia je zachycena v následující tabulce Tabulka 3.

Tabulka 3: Spotřeba energií za celou budovu Milenium

	Průměrné množství odebírané energie / rok	Průměrná částka za spotřebu / rok
Elektrická energie	58 000 kWh	250 560 Kč
Plyn	130 000 kWh	170 160 Kč
Voda	898 m ³	89 400 Kč
CELKEM	-	510 120 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle interních informací

4.2 Ekologická část

V celé budově Milenia jsou nainstalována úsporná LED světla a také omezovače průtoku vody. V restauraci a pizzerii Milenium je nutné řešit také odvoz použitých tuků. Běžný odpad bohužel v restaurační ani ubytovací části tříděn není.

4.2.1 LED světla

Výhodou LED žárovek je, že spotřebují až sedmkrát méně elektrické energie než běžné žárovky a mají mnohem delší životnost. Díky úspoře energie a delší životnosti jsou LED žárovky ekologičtější než klasické žárovky a mají mnohem nižší náklady na provoz.

LED světla jsou používána například v displejích DVD přehrávačů, v počítačových a televizních obrazovkách, ve speciálním dopravním značení a pro reklamy na elektronických billboardech. Byly vyvinuty v padesátých letech minulého století a staly se běžnými v sedmdesátých letech. Jednou z nejdůležitějších vlastností LED osvětlení je to, že je polovodičové. Koncept je docela jednoduchý - namísto generování světla spalováním plynů používají LED diody polovodiče. LED světla nepoužívají skleněné žárovky ani vlákna. Jsou vyrobeny z drobných kousků speciálně vyrobených kovů a jsou pokryty ochranným plastem. Když se elektrony pohybují z jednoho kovu na druhý, produkují světlo. To je nejzásadnější a nejdůležitější rozdíl, který určuje, proč mají LED světla své jedinečné vlastnosti a mají obrovský vliv na trhu s osvětlením. (Mullins, 1981), (Cangeloso, 2012)

Jak lze pozorovat v různých průmyslových odvětvích, polovodiče se zlepšují exponenciální rychlostí a našly způsob, jak převzít vedení tam, kde se světla hojně využívají. LED světla vydrží mnohem déle než mnoho jiných typů žárovek a jsou energeticky účinnější než klasické žárovky. LED diody jsou samozřejmě jen jedním typem polovodičového osvětlení. K dispozici jsou také organické LED diody - OLED a polymerové LED diody - PLED. (Mullins, 1981), (Cangeloso, 2012)

4.2.2 Omezovače průtoku vody

Omezovače průtoku vody jsou účinným a výhodným řešením, jak omezit celkovou spotřebu vody a snížit tak náklady za vodné a stočné. Omezením průtoku a spotřeby vody je také šetřeno životní prostředí.

Omezovač průtoku vody do sprchy nebo do dřezového kohoutku je jednoduché zařízení umístěné do přívodního potrubí nebo do samotné sprchové hlavice. Toto zařízení obecně zmenšuje průměr přívodního potrubí do sprchy a tím snižuje množství vody přenášené do sprchy. V důsledku toho, za předpokladu, že se sprchovací návyky uživatele nezmění, snižuje množství vody, které jednotlivci používají. V technickém žargonu existuje zásadní rozdíl mezi omezovačem průtoku a řízením průtoku. Omezovač omezuje průtok a je méně citlivý na změny tlaku v přívodním potrubí. Regulace průtoku má flexibilní otvor, který mění průměr podle toho, jak se mění tlak, a následně reaguje na změny tlaku v přívodním potrubí. (Brooks, 1979)

4.2.3 Použité tuky

Odvoz použitých tuků pro restauraci je zajištěn firmou WIKIUM s.r.o., která se zabývá výkupem a likvidací použitých tuků. Sazba pro výkup použitých tuků je 10 Kč za 1 kg tuků. V restauraci ani ubytovací části není bohužel ostatní odpad tříděn.

5 Návrh transformace

Pro objekt Milenia by bylo vhodné navrhnout například instalaci zelené, nebo také živé střechy a na kusu zahrady by bylo možné instalovat například hmyzí hotel nebo čmelín. Zejména pro dětské návštěvníky by toto jistě bylo velmi atraktivní. V případě přistoupení k celkové rekonstrukci, bylo by vhodné celý objekt předělat na takzvaný „pasivní dům“. Na toalety a do kuchyně by bylo vhodné nainstalovat dávkovače na tekuté mýdlo a pro ulehčení třídění odpadu by bylo vhodné zakoupit sadu odpadkových košů na třídění odpadu. Uvnitř i vně budovy je možné nainstalovat světla s pohybovými čidly a do apartmánů pak termostaty k individuálnímu ovládní teploty. Při transformaci se může Milenium inspirovat prvky použitými v ekologických ubytovacích zařízeních, jako jsou Hotel Adalbert a hotel Chateau Mcely.

5.1 Vzorové ubytovací zařízení

V Praze, přímo v srdci břevnovského kláštera, se nachází Hotel Adalbert. Hotel byl otevřen v roce 2003 a nese jméno jednoho ze zakladatelů břevnovského kláštera, biskupa Vojtěcha. Tento hotel je jedním z průkopníků odpovědného přístupu k životnímu prostředí na poli služeb v České republice. Hotel Adalbert klade důraz například na tyto aspekty:

- a) snižování průtoku vody;
- b) omezení plýtvání mýdla a šamponů používáním dávkovačů;
- c) oddělené odpadkové koše na papír a plasty, tříděno je rovněž sklo;
- d) náležitá likvidace nebezpečných odpadů;
- e) světla na chodbách se spouští pohybovým čidlem a vypínají se automaticky;
- f) regulace topení zvlášť v každém pokoji. (Zelený hotel, 2021)

Nedaleko Nymburka, v obci Mcely, se nachází jedinečný hotel Chateau Mcely. Hotel byl otevřen v roce 2006 a již v roce 2007 se Chateau Mcely stalo jediným pětihvězdičkovým „zeleným“ a eco chic hotelem v České republice a druhým v celé Evropě s nejvyšší zelenou certifikací Evropské unie. Chateau Mcely klade důraz například na tyto aspekty:

- a) ruční třídění odpadu, který hodí do koše hosté;
- b) v restauraci používány v maximální míře lokální suroviny;
- c) omezení plýtvání mýdla, krémů a šamponů používáním dávkovačů;
- d) osušky jsou prány častěji pouze na vyžádání. (Udržitelnost, 2016)

5.2 Oblasti transformace

Vněšek budovy Milenia by bylo možné vylepšit instalací zelené, nebo také živé střechy, která by fungovala i jako tepelná izolace. Na zahradu by bylo možné instalovat na pohled velice atraktivní hmyzí hotel a čmelín. Pokud by chtěl majitel objektu přistoupit k celkové rekonstrukci, bylo by vhodné celý dům předělat na takzvaný „pasivní dům“. Uvnitř budovy je možné nainstalovat na určitá místa světla s pohybovými čidly a do apartmánů pak termostaty. Na toalety a do kuchyně by bylo vhodné nainstalovat dávkovače na tekuté mýdlo a pro ulehčení třídění odpadu by bylo vhodné zakoupit sadu odpadkových košů na třídění odpadu. Přehledně lze navrhované oblasti transformace vidět v následující tabulce Tabulka 4.

Tabulka 4: Oblasti transformace

	Vnější prostory	Vnitřní prostory
Oblasti transformace	Hmyzí hotel	Termostaty
	Čmelín	Sady odpadkových košů
	Světla s pohybovým čidlem	Světla s pohybovým čidlem
	Zelená střecha	Dávkovače mýdla

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.1 Zelená střecha

Zelená, nebo také živá střecha je označení pro střechu, na které je instalována zeleň. Zelené střechy fungují jako tepelná izolace. V zimě je díky těmto střechám snižována spotřeba energie pro vytápění a v létě je výrazně šetřena spotřeba elektřiny pro klimatizaci. Živé střechy zároveň ochlazují okolí, snižují prašnost, hospodaří s dešťovou vodou a pomáhají zadržování vody v krajině. Snižují také objem vody v kanalizaci, zlepšují klima a nabízejí domov celé řadě druhů živočichů a přispívají tak k zachování lokální biodiverzity. Při správné instalaci prodlužují zelené střechy životnost střešního pláště, tlumí hluk, chrání proti větru a regulují kolísání vlhkosti. Přidáváním rostlin do městské krajiny dochází také k snižování emisí skleníkových plynů. Dalším benefitem může být, že zelená střecha zlepšuje vzhled samotné nemovitosti a současně zvyšuje kvalitu životního prostředí. (Zelené střechy, 2020)

Instalace živé střechy vyžaduje vyšší počáteční náklady než instalace klasické střechy. Kompenzací za tyto vyšší počáteční náklady je ale spousta ekonomických benefitů. Materiály, které jsou používány u zelených střech, mají vyšší míru odolnosti vůči tepelnému toku a současně poskytují tepelnou ochranu. Toto vede k poměrně vysokým úsporám nákladů za energie. V neposlední řadě živá střecha chrání střešní konstrukci, prodlužuje její životnost a eliminuje nebezpečí mechanického poškození hydroizolace. Přestože instalace zelené střechy může být nákladná, na zelenou střechu je možné získat dotaci od Programu Ministerstva životního prostředí „Nová zelená úsporám“ a to až ve fixní výši 800 Kč na metr čtvereční. O dotaci může požádat jakákoliv fyzická nebo právnická osoba, která je vlastníkem nebo stavebníkem nemovitosti. Dotace je vyplácena zpětně. Program „Nová zelená úsporám“ je financován z výnosů z prodeje emisních povolenek a dotaci je možné využít na samostatnou výstavbu zelené střechy i komplexní rekonstrukci zaměřenou na energetické úspory a obnovitelné zdroje energie. (Zelené střechy, 2020)

5.2.2 Vylepšení zahrady

Na zahradu je možné umístit například hmyzí hotel nebo čmelín. Pokud je pro majitele žádoucí, aby se zahrada postarala sama o sebe, byla krásná, zdravá a produktivní, může právě toto napomoci. Pro návštěvníky by bylo jistě zajímavým zpestřením pozorovat život v těchto hmyzích příbytcích.

Hmyzí hotel je uměle vytvořená skrýš pro prospěšný samotářský hmyz. Jde většinou o budku nebo dřevěný rám různé velikosti, který se skládá z několika přihrádek. Výplní těchto přihrádek jsou například navrtnaná polínka z tvrdého dřeva, bambusové tyčinky, suchá tráva, mech, sláma, duté stonky rákosu a šišky. Mezi nejčastější obyvatele hmyzích hotelů patří včely samotářky, které jsou důležitými opylovači květin a ovocných dřevin. Včely samotářky nemají žihadlo, jsou tedy při pozorování neškodné. Kromě včel samotářek zde mohou pobývat i jiní opylovači, jako jsou motýli a pestřenky, jejichž larvy likvidují škodlivý hmyz. Ve hmyzích hotelích se mohou ubytovat i různé jiné druhy pomocného hmyzu. Jsou jimi například berušky, škvoři, zlatoočka, ploštice a slunéčka, které požírají škodlivý hmyz, především pak hojně se vyskytující mšice. (Vše o hmyzích hotelech, 2020) Příklad hmyzího hotelu je možné vidět na následujícím obrázku Obrázek 5.

Obrázek 5: Hmyzí hotel

Zdroj: <https://www.dvorakasyn.cz/o-nas/aktuality/co-je-hmyzi-hotel-315.html>

Čmelín je skrýš se speciální konstrukcí, kterou využívají pouze čmeláci. Čmelín obsahuje vestavěnou chodbičku vyplněnou nejvyšší kvalitou ovčím rounem, ve které si čmelák vytvoří svoji dutinku. Čmelák je velmi prospěšný, aktivní a neagresivní hmyz. Jedná se o významné opylovače květin, zeleniny i ovocných dřevin. Instalaci čmelína do zahrady lze také přispět k ochraně přírody a udržení pestrosti živočichů. (Čmelíny, 2020) Příklad čmelína je možné vidět na následujícím obrázku Obrázek 6.

Obrázek 6: Čmelín

Zdroj: <https://www.dilnahammer.cz/cmelin-snow.html>

5.2.3 Světla

Do určitých prostor restaurace a apartmánů by bylo vhodné nainstalovat světla s pohybovými čidly. Světla s integrovaným čidlem pohybu jsou vhodná všude tam, kde je potřeba automaticky rozsvěcet a zhasínat osvětlení. Pohybová čidla reagují na pohyb objektů ve svém zorném poli. V případě, že čidlo zaznamená pohyb, sepne a dojde k rozsvícení připojeného světelného zdroje. Po uplynutí nastaveného časového limitu zase světelný zdroj vypne. Typickými místy, kde je vhodné použití světla s pohybovým čidlem jsou v interiéru například průchozí chodby, schodiště, toalety nebo sklady a v exteriéru například venkovní osvětlení domu, příjezdové cesty a garáže. U čidel je možné nastavit délku sepnutí a citlivost na pohyb, ale především efektivně a úsporně hospodařit s elektrickou energií, neplýtvat s životností žárovek a svítit přesně tak, jak je potřeba. (Pohybová čidla, 2017)

Pohybová čidla jsou vyráběna několika různými technologiemi. Běžně se lze setkat s pasivním infračerveným detektorem (dále PIR), a vysokofrekvenčními čidly. Pohybové čidlo PIR funguje na principu snímání teploty. V případě, že zaznamená rozdíl teplot, sepne a rozsvítí světelný zdroj. Vysokofrekvenční čidla jsou založena na principu vysílání vysokofrekvenčních elektromagnetických vln. V případě, že je pole narušeno pohybem, je vyslán spínací povel a světelný zdroj se rozsvítí. (Pohybová čidla, 2017)

5.2.4 Topení

Aby si každý host mohl regulovat teplotu v apartmánu dle svých preferencí, bylo by vhodné umístit do jednotlivých apartmánů termostaty. Termostat je zařízení, které slouží k ovládání kotle nebo jiného zdroje vytápění. V dané místnosti termostat udržuje stále teplotu, která byla nastavena. Jedná se o velmi efektivní řešení, které šetří jak životní prostředí, tak i peníze za vytápění. Podle způsobu zapojení jsou rozlišovány tři druhy pokojových termostatů. Standardem jsou zařízení s klasickým zapojením do elektrické sítě, další variantou je zásuvkový termostat a za nejpohodlnější možnost je považován bezdrátový termostat. (Termostaty, 2020)

5.2.5 Třídění odpadu

V restaurační i ubytovací části by bylo vhodné třídit odpad. Separace odpadů je sběr jednotlivých druhů odpadů odděleně od ostatních podle druhu a povahy konkrétního odpadu

s cílem usnadnit jeho specifické zpracování. Jedná se tedy o sběr odpadu, který se dá dále recyklovat nebo jinak využít. Správně roztríděný komunální odpad lze posléze opětovně recyklovat a znovu začlenit do výroby. Sběr a třídění odpadu obvykle probíhá do speciálních kontejnerů, nádob nebo pytlů řádně označených konkrétní sběrnou surovinou. Odpad se řídí především proto, aby ho bylo možné recyklovat a tím se šetřilo přírodními zdroji. Třídění odpadu má proto hlavně velký ekologický význam. Vytříděný odpad je cennou komoditou, se kterou je možné dále obchodovat. (Třídění odpadu, 2021)

5.2.6 Dávkovače mýdla

Na veškerých toaletách v restaurační i ubytovací části Milenia by bylo vhodné instalovat dávkovače na tekuté mýdlo. Alespoň jeden dávkovač by bylo vhodné pořídit také do kuchyně. Hlavní výhodou dávkovačů je velký obsah nádoby a velká úspora mýdla. Tím dochází také ke značné úspoře financí. Použitím dávkovače na mýdlo lze předejít neustálému kupování plastových dávkovačů s pumpičkou. Používání tekutého mýdla z dávkovače je navíc hygienické a pohodlné. V prostorách Milenia by bylo vhodné použít dávkovače na tekuté mýdlo o větším objemu, které není nutné tak často doplňovat. Dávkovače mají navíc běžně průhledová okénka umožňující snadnou kontrolu nad zbývajícím obsahem mýdla v dávkovači a jeho včasné doplnění. (Dávkovače tekutého mýdla, 2019)

5.2.7 Pasivní dům

Pokud by se majitel chystal na celkovou rekonstrukci budovy Milénia, bylo by vhodné z budovy rovnou udělat takzvaný pasivní dům. Rekonstrukce domu do pasivního standardu se většinou vyplatí a dům se po rekonstrukci může pyšnit velmi nízkými finančními nároky na provoz. Pasivní dům nedělá jen silné zateplení a okna s trojskly. Jde o soubor optimalizovaných a navzájem souvisejících opatření. Při rekonstrukcích starších staveb do pasivního standardu je nutné uvažovat komplexně. Při rekonstrukci by bylo nutné se zaměřit na následující prvky: kvalitní a spojitá vrstva izolace; správné osazení oken nejlépe do vrstvy izolace; kvalitní vzduchotěsnící vrstva; řízené větrání s rekuperací tepla; vyloučení tepelných mostů a optimalizované vytápění. (Rekonstrukce domu na pasivní dům, 2018)

Mezi hlavní výhody pasivního domu patří vyšší komfort bydlení, příjemné teploty v zimě i v létě, extrémně nízké náklady na vytápění a provoz, stálý přívod čerstvého vzduchu bez

chladného průvanu a vyšší hodnota na trhu nemovitostí. Mezi základní zásady pasivního domu patří: vhodný tvar a orientace obytných místností ke slunci, kvalitní tepelná izolace, okna s izolačními trojskly, přerušení tepelných mostů, maximální využití solárních zisků, ochrana proti letnímu přehřívání, řízené větrání se zpětným ziskem tepla (rekuperací) a využívání obnovitelných zdrojů energie. Pasivní domy běžně uspoří kolem 80 % energie na vytápění oproti běžné novostavbě a až 90 % oproti stávajícím stavbám. Na pasivní dům je možné získat dotaci od Programu Ministerstva životního prostředí „Nová zelená úsporám“ a to až ve výši 450 000 Kč. (Pasivní dům, 2020)

5.3 Finanční náročnost navrhovaných změn

V restaurační a ubytovací části Milenia je uplatňováno pouze několik málo ekologických opatření. Jsou zde oblasti, kde jsou prvky ekologického managementu zanedbány, a proto je zde poměrně velký prostor pro zlepšení. Těmito nedostatky je objekt Milenia připravován o možnost usilovat o některý z ekologických certifikátů zvyšujících jeho atraktivitu, ale také o finance, které by bylo možné uspořit. Následující opatření, která by bylo vhodné zavést, jsou řazena od finančně nejméně náročných na zavedení až po ty nejvíce finančně náročná. Finanční náklady na pořízení jednotlivých navrhovaných prvků ekologického managementu jsou zobrazeny v tabulce Tabulka 5.

Tabulka 5: Finanční náročnost navrhovaných změn

Druh investice	Počet kusů	Náklady
Zahrada - hmyzí hotel	1 kus	400 Kč
Zahrada - čmelín	1 kus	600 Kč
Topení - termostat	5 kusů	3 000 Kč
Třídění odpadu - sada odpadkových košů	6 kusů	3 600 Kč
Světla s pohybovým čidlem - vnitřní	15 kusů	3 000 Kč
Světla s pohybovým čidlem - vnější	4 kusy	1 000 Kč
Dávkovač mýdla	8 kusů	5 600 Kč
Dávkovač mýdla - náplně	8 kusů	1 200 Kč
Zelená střecha	1 kus	114 000 Kč
CELKEM	-	132 400 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na zahradu by bylo vhodné umístit *hmyzí hotel nebo čmelín*. Jde o finančně nejméně náročnou investici a pro návštěvníky by bylo jistě zajímavým zpestřením pozorovat život v těchto hmyzích příbytcích. Cena jednoho hmyzího hotelu se pohybuje okolo 400 Kč a cena čmelína se pohybuje okolo 600 Kč. Celkové náklady na toto vylepšení zahrady jsou tedy přibližně 1 000 Kč.

Do každého z apartmánů by bylo vhodné umístit *termostat*, aby si každý host mohl regulovat teplotu v apartmánu dle svých preferencí. Jde o efektivní řešení, které šetří jak životní prostředí, tak i náklady na vytápění. Cena jednoho standardního termostatu je zhruba 600 Kč. Náklady na koupi pěti termostatů by byly tedy přibližně 3 000 Kč.

V restaurační i ubytovací části Milenia by bylo vhodné třídit odpad. Pro třídění odpadu by napomohlo zakoupení *sad odpadkových košů na třídění odpadu*. Sady by mohly být umístěny do jednotlivých apartmánů a jednu z těchto sad by bylo vhodné umístit do kuchyně. Sada odpadkových košů na třídění odpadu vychází zhruba na 600 Kč. Náklady na pořízení šesti těchto sad by byly přibližně 3 600 Kč.

Do určitých prostor restaurace a apartmánů by bylo vhodné nainstalovat *světla s pohybovými čidly*. Světelná pohybová čidla by bylo vhodné použít na osvětlení toalet, spižírny, chladicího prostoru a průchozích chodeb. Předností světel s pohybovými čidly je, že efektivně a úsporně hospodaří s elektrickou energií a neplýtvají s životností žárovek. Jedno vnitřní pohybové čidlo vyjde zhruba na 200 Kč, venkovní pak na 250 Kč. Při koupi patnácti vnitřních pohybových čidel a čtyř vnějších pohybových čidel by byly celkové náklady přibližně 4 000 Kč.

Na veškeré toalety v Mileniu by bylo vhodné instalovat *dávkovače na tekuté mýdlo*. Alespoň jeden by bylo vhodné nainstalovat také do kuchyně. Hlavní výhodou dávkovačů je velká úspora mýdla a tím i značná úspora financí. Jeden dávkovač tekutého mýdla o objemu jeden litr vyjde zhruba na 700 Kč. Dávkovačů by bylo vhodné pořídit zhruba osm kusů. Náklady na pořízení osmi dávkovačů by byly tedy celkem 5 600 Kč. Náhradní náplň do dávkovače tekutého mýdla o objemu jeden litr stojí v průměru 150 Kč. Jedna litrová náplň tekutého mýdla vydrží zhruba na 1 tisíc dávek.

Střechu Milenia by bylo vhodné transformovat na takzvanou *zelenou střechu*. Instalace živé střechy vyžaduje vyšší počáteční náklady, avšak kompenzací za tyto vyšší počáteční náklady je spousta ekonomických benefitů. Plocha střechy Milenia je 205 m². Orientační výpočet nákladů na zelenou střechu vychází přibližně na 278 tisíc Kč. Jednalo by se tedy o značnou investici. Majitel by ale na zelenou střechu mohl získat dotaci od Programu Ministerstva životního prostředí „Nová zelená úsporám“ v maximální výši 164 tisíc Kč (až 800 Kč za jeden m²). Celková investice ponížená o dotace by tedy vycházela přibližně na 114 tisíc Kč.

6 Shrnutí a závěrečná doporučení

Ekologické podnikání v sobě skrývá benefity jak pro vlastníka či provozovatele daného podnikatelského objektu, tak pro přírodu a životní prostředí. Ne všechna řešení jsou však vhodná do podmínek moderních měst. Příkladem mohou být solární panely na střeše budovy, které pro maximální výkon a tedy efektivitu potřebují velké množství slunečního světla. Rozhodné jsou tak vedle polohy budovy (Jižní Morava vs. Severní Čechy) i další faktory, jako je například stínění přilehlých budov nebo sklon střechy a její orientace vůči světovým stranám.

Z těchto důvodů je pro budovu Milenia vhodnější použití tzv. zelené či živé střechy. Při použití rostlin méně závislých na slunečním svitu spočívá výhoda použití takového řešení v nenáročnosti na údržbu a mechanické ochraně střechy jako takové. Mezi další benefity instalace zelené střechy patří nižší prašnost v okolí objektu, zvýšení biodiverzity, filtrace vzduchu a zvýšení množství kyslíku v okolí. Hlavním benefitem pro životní prostředí je udržení vody v krajině, s čímž dnešní města bojují.

Zmíněného zvýšení biodiverzity se dá dosáhnout více způsoby. Mezi v současné době nejoblíbenější patří tzv. hmyzí hotely umístěné v zahradách. Jedná se o malé objekty, ve kterých přebývají zástupci skupiny prospěného samotářského hmyzu. Hmyzí hotel nemusí zůstat na zahradě Milenia osamocen, může ho doplnit čmelín. Čmelín je malé obydlí určené výhradně pro čmeláky, kteří jsou dobrými opylovači.

Základním krokem k ekologickému podnikání je třídění odpadu. Počáteční třídění surovin na plast, sklo, papír a směsný odpad je možné dále doplnit o kontejnery/koše na kovy a baterie nebo rozdělení skla na čiré a barevné a doplnění papíru o karton. Díky přítomnosti restauračního zařízení dává smysl třídít tento bioodpad do speciálních košů a doplnit zahradní příbytky pro hmyz o kompostér a žížaly. Tato kombinace efektivně přetváří odpad z kuchyně na kompost, živnou půdu pro příležitostné pěstování bylin či domácího ovoce a zeleniny.

Umístění venkovních čidel je popsáno v podkapitole 5.2.3 Světla. Čidla umístěná v ulici je kvůli procházejícím chodcům vhodné spouštět až po setmění, ostatní čidla, tj. čidla uvnitř budovy a na terase mohou být zapnuta celý den. Vybrané místnosti zahrnují chodby, sklad

restaurace nebo prostory toalet. Na toaletách jednotlivých apartmánů i toaletách pro zákazníky restaurace lze umístit dávkovače na mýdlo. Pro získání dávky mýdla u základního dávkovače je nutný fyzický kontakt s dávkovačem. I kvůli současným podmínkám pandemie je možné zvolit hygieničtější řešení v podobě bezdotykových dávkovačů.

Jedním z posledních ekologických řešení navrhovaných v práci je instalace termostatů do jednotlivých apartmánů. Termostaty a jejich odezva mohou motivovat návštěvníky nepřetápět apartmány a tím snížit spotřebu energií na topení.

V práci je popsán koncept pasivního domu, pro jeho realizaci je však nutná celková rekonstrukce objektu a tím se zvyšuje nejen finanční, ale především časová náročnost. Zmíněná opatření jsou prvním krokem k ekologickému podnikání v objektu Milenia. Jejich přínos kromě již zmíněných zahrnuje i zvýšení prestiže restaurace a apartmánů. Milenium může opatření využít ve svých propagačních materiálech pro odlišení od konkurenčních podniků a získat další zákazníky z řad ekologicky smýšlející komunity.

Závěr

V současné době je kladen rostoucí důraz otázkám ochrany životního prostředí a řešení globálních environmentálních problémů. Pro mnoho zákazníků jsou již jedním ze základních požadavků produkty a služby, které jsou šetrné k životnímu prostředí. Tento rostoucí trend lze pozorovat také v oblasti cestovního ruchu. Stále více turistů vyhledává ekologicky šetrné služby, které mají minimální negativní vliv na oblast životního prostředí.

Ekologické podnikání i ekologický management se začínají stále více dostávat do povědomí současné populace a některé z hotelů a penzionů je již zavádění do svých provozů. I v České republice se stále větší počet ubytovacích a restauračních zařízení snaží aplikovat do svého fungování ekologický management, aby byl dopad jejich činnosti na životní prostředí co nejmenší. Některá ubytovací a restaurační zařízení ekologický management již využívají a některá se alespoň snaží implementovat do svého podnikání jednotlivé prvky ekologického managementu. Zavádění prvků ekologického managementu však není vždy snadné a může být spojeno s nemalými investicemi.

V České republice je v současné době setkání s ekologickými ubytovacími zařízeními pouze výjimečné. S rostoucím povědomím o ochraně životního prostředí a trendem ekologického podnikání lze ale předpokládat budoucí nárůst těchto zařízení. Hlavní výhody ekologického managementu lze spatřit například v úspoře energií a tím i finanční úspoře a zvýšení prestiže jednotlivých ubytovacích a restauračních zařízení. Uplatňování ekologických opatření je velkým přínosem z hlediska trvalé udržitelnosti cestovního ruchu. Především v případě ubytovacích zařízení se ekologie dotýká také hostů. Hosté mohou být do ochrany životního prostředí zapojeni například tříděním odpadu, snížením množství používané vody a samoregulací teploty v pokoji.

V České republice mají politiku životního prostředí na starosti instituce, jako jsou například Ministerstvo životního prostředí, Česká inspekce životního prostředí a Státní fond životního prostředí. Kromě státem dané environmentální politiky může každý podnik implementovat i své vlastní dobrovolné nástroje. Mezi nástroje vyžadující určitou vnější součinnost s orgány státu patří například zavádění environmentálních manažerských systémů.

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat současný stav využití ekologických prvků a navrhnout vhodné oblasti transformace pro vybrané ubytovací a restaurační zařízení. V práci byly nalezeny možnosti aplikace prvků ekologického managementu do reálného ubytovacího a restauračního zařízení. Cílem práce nebylo zjišťování existence přímých vztahů mezi aplikováním prvků ekologického podnikání na zisky podniku a finanční analýza návratnosti investic.

V budově vybraného ubytovacího a restauračního zařízení jsou již nainstalována úsporná LED světla a také omezovače průtoku vody. Toto lze považovat za základní kroky pro počátek ekologického managementu. K těmto prvkům by bylo do budoucna vhodné přidat například instalaci zelené střechy a hmyzího hotelu nebo čmelína. Do objektu by bylo vhodné nainstalovat také dávkovače mýdla, sady odpadkových košů, světla s pohybovými čidly a termostaty. Zvolené ubytovací a restaurační zařízení by mohlo zavedení prvků ekologického managementu využít ve svých propagačních materiálech pro odlišení od konkurenčních podniků a získat tak další zákazníky z řad ekologicky smýšlející komunity.

Vzhledem k převážně popisné povaze této bakalářské práce, zůstávají některé oblasti nezpracované pro případné další rozšíření. Rozšíření a navázání na práci by v budoucích zkoumáních zahrnovalo například zjišťování existence přímých vztahů mezi aplikováním prvků ekologického podnikání na zisky podniku a finanční analýzu návratnosti investic možných implementovatelných prvků udržitelného podnikání ve vybraného podniku.

Seznam použité literatury

Apartmány Milenium. 2016. *Ubytovani-liberec.com* [online]. Liberec, 21. 8. 2016 [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <https://www.ubytovani-liberec.com/nabidka-ubytovani/>

BERÁNEK, Jaromír. 2013. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting. ISBN 978-808-6724-461.

BROOKS, Jack. 1979. *Low-cost Conservation Measures: The Department of Energy's Role*. Washington: U. S. Government Printing Office.

CANGELOSO, Sal. 2012. *LED Lighting: A Primer to Lighting the Future*. O'Reilly Media. ISBN 978-1-449-33476-5.

Čmelíny. 2020. *Dilna Hammer.cz* [online]. Brno, 15. 4. 2020 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.dilnahammer.cz/cmeliny/>

DASHÖFER, Verlag Dashöfer. 2006. Specifické rysy environmentálních manažerských systémů. *Enviprofi.cz* [online]. Praha, 16. 3. 2006 [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://www.enviprofi.cz/33/specificke-rysy-environmentalnich-manazerskych-systemu-uniqueidgOkE4NvrWuOKaQDKuox_Z7CEpAOhSrwwgdqzthjjZzY/

Dávkovače tekutého mýdla. 2019. *Alfagem.cz* [online]. Brno, 07. 10. 2019 [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.alfagem.cz/davkovace-tekuteho-a-penoveho-mydla-a-dezinfekce/>

GÚČIK, Marian. 2010. *Cestovní ruch: úvod do štúdia*. Banská Bystrica: DALI-BB pre Slovak-Swiss Tourism. Knižnica cestovného ruchu, 15. ISBN 978-80-89090-80-8.

Green management: Principy udržitelného rozvoje. 2008. *MMR.cz: Getmedia* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 18. 3. 2008 [cit. 2021-02-23]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/40090ab2-4f67-4a85-bce4-c1e78310772f/GetFile36.pdf>

KOTÍKOVÁ, Halina. 2013. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4603-6.

Metodické vysvětlivky: Cestovní ruch. 2014. *CZSO.cz* [online]. Praha, 20. 12. 2014 [cit. 2020-11-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/1522-04--2__metodicke_vysvetlivky

MULLINS, Lisa. 1981. *Inventing the Electric Light*. Crabtree Publishing Company. ISBN 978-0-7787-2818-4.

Pasivní dům. 2020. *Pasivnidomy.cz* [online]. Brno, 14. 5. 2020 [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.pasivnidomy.cz/co-je-pasivni-dum/t2>

PATÚŠ, Peter a Marian GÚČIK. 2011. *Manažment prevádzky pohostinského zariadenia*. Dali-BB. ISBN 978-80-89090-84-6.

Pohybová čidla. 2017. *E-light.cz* [online]. Brno, 25. 11. 2017 [cit. 2021-03-26]. Dostupné z: <https://www.e-light.cz/zprava/cidla-pohybu-a-svitidla-s-cidlem-zakladni-rady-a-tipy>

Rekonstrukce domu na pasivní dům. 2018. *Nazeleno.cz* [online]. Praha, 26. 3. 2018 [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.nazeleno.cz/stavba/pasivni-domy/rekonstrukce-rodinneho-domu-na-pasivni-dum-jde-to-a-vyplati-se.aspx>

Restaurace a pizzerie Milenium. 2021. *Pizzamilenium.cz* [online]. Liberec, 4. 1. 2021 [cit. 2021-02-26]. Dostupné z: <http://www.pizzamilenium.cz/cz/index.html>

Termostaty. 2020. *Alza.cz* [online]. Praha, 5. 2. 2020 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/termostaty/18855604.htm# cud=1>

Třídění odpadu. 2021. *Samosebou.cz* [online]. 24. 1. 2021 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/trideni-odpadu/>

Udržitelnost. 2016. *Chateaumcely.cz* [online]. Mcely [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.chateaumcely.cz/udrzitelnost>

Vše o hmyzích hotelech. 2020. *Dilna Hammer.cz* [online]. Brno, 27. 10. 2020 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.dilnahammer.cz/o-hmyzich-hotelech/>

Zelené střechy. 2020. *Strecha-zelena.cz* [online]. Vrané nad Vltavou, 27. 10. 2020 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://strecha-zelena.cz/>

Zelený hotel, 2021. *Hoteladalbert.cz* [online]. Praha [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.hoteladalbert.cz/cs/o-nas/>

PROQUEST. 2020. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2020-09-20]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Seznam příloh

Příloha A: Řízený rozhovor.....	56
---------------------------------	----

Příloha A: Řízený rozhovor

Byl proveden řízený rozhovor s jednatelem společnosti Milenium Romanem Jungwirthem. Cílem bylo získat co nejvíce informací o dodavatelích a spotřebě jednotlivých energií v objektu Milenia.

Řízený rozhovor probíhal osobně v budově Milenia, konkrétně v restauraci a pizzerii Milenium. V důsledku vládních opatření byla v době našeho rozhovoru restaurační i ubytovací část uzavřena, pouze restaurace fungovala jako výdejní okénko. Rozhovor probíhal v uvolněné atmosféře, avšak jednatel společnosti nebyl příliš sdílný. Odpovědi na pokládané otázky byly velmi stručné a na informace bylo nutné se doptávat. Z uvedených odpovědí lze za zajímavou označit skutečnost, že v objektu Milenia není tříděn běžný odpad, řeší se zde pouze odvoz použitých tuků z kuchyně. Zajímavé také je, že na provoz ubytovací části je spotřebováno mnohonásobně méně energie, než na provoz části restaurační. Tato skutečnost je zřejmě zapříčiněna menším vytížením apartmánů a naopak denním provozem restaurace. Za poněkud zvláštní lze pokládat, že jednatel společnosti označil za úsporné prvky LED světla. Toto opatření by již mělo být spíše standardem, nežli něčím navíc.

Provedený řízený rozhovor lze hodnotit kladně. Cíl byl splněn, byly získány všechny potřebné informace o dodavatelích a spotřebě jednotlivých energií v objektu Milenia.

1. Od jakých společností odebíráte do celého objektu Milenia energie?

- Elektrickou energii a plyn odebíráme od firmy Dobrá Energie. U vody to je jasné, tu odebíráme od společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (SčVK).

2. Jaké množství energie v průměru za rok odeberte pro celý objekt Milena?

- Za rok je naše spotřeba elektrické energie průměrně 58 000 kWh, spotřeba plynu průměrně 130 000 kWh a spotřeba vody průměrně 898 m³. Průměrně nás tedy stojí elektrická energie ročně 250 560 Kč, plyn 170 160 Kč a voda 89 400 Kč.

3. Jaká je prosím průměrná měsíční spotřeba energií v restauraci a pizzerii Milenium?

- Měsíčně odebereme elektrickou energii v průměru za 19 800 Kč, plyn v průměru za 9 000 Kč a vodu v průměru za 6 000 Kč.

4. Jaká je prosím průměrná měsíční spotřeba energií v apartmánech Milenium?

- Měsíčně odebereme elektrickou energii v průměru za 1 080 Kč, plyn v průměru za 5 180 Kč a vodu v průměru za 1 450 Kč. Objemy energií se téměř shodují se zálohami.

5. Jsou v objektu instalovány nějaké úsporné prvky?

- Ano, všude jsou nainstalována úsporná LED světla a dále máme také omezovače průtoku vody.

6. Třídíte odpad, a pokud ano, jakým způsobem?

- Odpad bohužel netřídíme, ale chtěli bychom se na to do budoucna zaměřit.

7. Řešíte také nějakým způsobem odvoz použitých tuků?

- Ano, odvoz použitých tuků musíme také řešit. Toto pro nás zajišťuje firma WIKIUM s.r.o., která se zabývá výkupem a likvidací použitých tuků. Sazba pro výkup použitých tuků je 10 Kč za 1 kg tuků.